

Harjoitus 11 (viimeinen), 1.12.2004

1. (*keskitasoa*) Olkoon  $\phi : [a, b] \rightarrow \mathbb{R}$  kasvava.

- (a) Näytä, että on olemassa vasemmalta jatkuva, kasvava funktio  $f : [a, b] \rightarrow \mathbb{R}$  s.e. joukko  $\{x \in [a, b] : f(x) \neq \phi(x)\}$  on enintään numeroituva.
- (b) Näytä, mukailien kirjan Lauseen 7.18 todistusta, että on olemassa positiivinen Borelin mitta  $\mu$  välillä  $[a, b]$ , jolle

$$f(x) - f(a) = \mu([a, x]) \quad (a \leq x \leq b)$$

ja

$$\mu = \mu_1 + \mu_2 + \mu_d,$$

missä  $\mu_1$  on absoluuttisesti jatkuva  $\mu$ :n suhteen,  $\mu_2$  on jatkuva ja singulaarinen ( $\mu_2$  on jatkuva  $\mu$ :n suhteen pisteessä  $x$ , jos  $\mu_2(\{x\}) = 0$  aina kun  $\mu(\{x\}) = 0$ ) ja  $\mu_d$  on diskreetti.

2. (*helppo*) Oletetaan, että funktio  $f$  on määritelty välillä  $I = [a, b]$ . Funktion  $f$  kokonaisheilahtelu (*total variation*) on määritelmän mukaan

$$V_f(a; x) = \sup_{a=t_0 < t_1 < \dots < t_k = x} \sum_{i=1}^k |f(t_i) - f(t_{i-1})|.$$

Sanotaan, että  $f$  on rajoitetusti heilahteleva ( $f$  is of *bounded variation*) välillä  $[a, b]$  ( $f \in \text{BV}([a, b])$ ), jos  $V_f(a; b) < \infty$ . Todista

$$\text{AC}([a, b]) \subset \text{BV}([a, b]).$$

3. (*keskitasoa*)  $\mathbb{R}^n$ :n käyrällä tarkoitetaan jatkuvaa kuvausta  $\gamma : [a, b] \rightarrow \mathbb{R}^n$  ja sen pituus on määritelty

$$l(\gamma) = \sup_{a=t_0 < t_1 < \dots < t_k = b} \sum_{i=1}^k |\gamma(t_i) - \gamma(t_{i-1})|.$$

Huomaa, että  $\gamma(x)$  on vektori  $\mathbb{R}^n$ :ssä jokaiselle  $x \in [a, b]$ ;  $\gamma(x)$  voidaan kirjoittaa

$$\gamma(x) = (\gamma_1(x), \gamma_2(x), \dots, \gamma_n(x)).$$

Käyrä  $\gamma$  on suoristuva (*rectifiable*), jos  $l(\gamma) < \infty$ . Todista, että käyrä on suoristuva jos ja vain jos jokainen komponentti  $\gamma_i$  on rajoitetusti heilahteleva välillä  $[a, b]$ .

4. (*keskitasoa*) Surjektiivisiä jatkuvia kuvauksia

$$f : [0, 1] \rightarrow [0, 1]^n, \quad n \geq 2$$

sanotaan Peano-käyriksi eli avaruuden täyttäväksi käyriksi (katso linkki <http://www.math.ohio-state.edu/fedorow/math655/Peano.html>). Tällaisten käyrien olemassaolo seuraa tasaisesta suppenemisestä [Gariepy-Ziemer, s. 220]. Todista, että Peano-käyrä  $f : [0, 1] \rightarrow [0, 1]^n, n \geq 2$  ei voi olla bijektio.

5. Olkoon  $(X, \mathbb{M}, \mu)$  täydellinen  $\sigma$ -äärellinen mitta-avaruus ja  $f$  mitallinen funktio  $X$ :ssä. Jokaiselle  $t \in \mathbb{R}$  määritellään

$$E_t = \{x \in X : f(x) > t\} \in \mathbb{M}$$

ja

$$\omega_f(t) = \mu(E_t).$$

Vähenevää funktiota  $\omega_f(t)$  kutsutaan funktion  $f$  jakaumafunktioksi (*distribution function*). Todista seuraavat väitteet Fubinin lauseella.

(a) Jos  $f$  on ei-negatiivinen ja mitallinen, niin

$$\int_X f \, d\mu = \int_0^\infty \omega_f(t) \, dt.$$

(b) Jos  $f$  on mitallinen ja  $1 \leq p < \infty$ , niin

$$\int_X |f|^p \, d\mu = p \int_0^\infty t^{p-1} \mu(\{x \in X : |f(x)| > t\}) \, dt.$$